

582

09/7-

Zarząd Główny
Stowarzyszenie Naukowo-Techniczne
Inżynierów i Techników Ogrodnictwa
ZESPÓŁ RZECZOZNAWCÓW
Warszawa, ul. Warecka 11 a

EWIDENCJA PARKÓW
gmina Żarnowiec woj. śląskie Kraków
U d ó r z , Park podworski

Katowice

ARCHIWUM
OŚRODKA OCHRONY
ZABYTKOWEGO KRAJOBRAZU
ul. Szwoleżerów 9, tel. 628 48 41 w. 130

Nw 4mm. 582

Nw 4mm. 582

dep.

~~BIBLIOTEKA~~

~~Zwz. Ochrony i Konserwacji Zabytk. - Dep. Ochrony~~

~~Muzeum Narodowego w Warszawie~~

~~ul. Szwoleżerów 9, tel. 628 48 41 w. 130~~

Zarząd Główny
Stowarzyszenie Naukowo-Techniczne
Inżynierów i Techników Ogrodnictwa
Zespół Rzeczoznawców ul. Warecka 11a

Inwestor : Wydział Kultury i Sztuki
woj. Konserwator Zabytków - Kraków

E W I D E N C J A P A R K Ó W

U d ó r z - park podworski

gmina Żarnowiec woj. miejskie Kraków

W y k o n a w c y :

mgr inż. Barbara Michońska
Rzeczoznawca SITO nr 125

Żarnowiec
mgr inż. Włodzimierz Czerniewski
Rzeczoznawca SITO nr. 127

Kraków, grudzień 1975 r

A R C H I W U M
OŚRODKA OCHRONY
ZABYTKOWEGO KRAJOBRAZU
ul. Szwoleżerów 9, tel. 628 48 41 w. 130

Nn 1111. 582

METRYCZKA PARKU - OGRODU				
1. Adres :	miejscowość /dzielnica, ulica nr. posesji/		gmina	powiat województwo
!!	U d ó r z		Żarnowiec	woj. miejskie Kraków
2. Nazwa parku :	aktualna	dawna		
!	Park w Udórze	Park dworski w Udórze		
3. Rodzaj parku i stan jego zachowania	krajobrazowy, skrajnie zaniedbany			
4. Czas powstania:	koniec XIX w			
5. Położenie parku	na wschodnim krańcu wsi			
6. Powierzchnia parku	ogółem w ha	w tym wód w ha	czy są na niej budynki i jakie	
!	2,5	0,63	dawny dworek, zabudowania folwarczne	
!	przytykające bezpośrednio do parku			
7. użytkownik parku :	P.G.R. Trzebiatowa			
8. czy jest w rejestrze	data i nr. rejestru - niema			
!	pomiar sytuacyjno-wysokościowy		inwentaryzacja zieleni	
!	brak		brak	
!	studium historyczne		założenia techniczno-ekonomiczne	
!	brak		brak	
!	techniczne dokumentacje, ekspertyzy, branżowe dokumentacje			
!	brak			
!	10. przeprowadzone			
!	dotychczas remonty : nie były przeprowadzane			

P A R K W U D Ó R Z U

M e t r y c z k a :

1. Nazwa parku : Park w Udórze
2. Adres parku : Udórz wieś, gmina Żarnowiec, woj. małopolskie
Kraków
3. Rodzaj parku : park dworski - krajobrazowy
4. Użytkownik parku SRR - Stadnina Koni w Trzebiatowej

I. Krótka analiza historyczna z podaniem źródeł:

1. Zmiany układu przestrzennego w układzie historycznym:
nie ma źródłowych danych odnośnie stwierdzenia zmian
układów przestrzennych

2. Stare plany: W dostępnych archiwach nie natrafiono na
ślady jakichkolwiek planów parku

3. Źródłowe opisy parku: W dostępnych archiwach nie znaleziono.

4. W ł a ś c i c i e l e :

- 1232 r Pakosław zw. Starszy nie mogąc odbyć pielgrzymki
do grobu Zbawiciela, ofiarował 8 grzywien złota na grób
ten i swą wieś Udórz przełożonym klasztoru miechowskiego
- 1257 r - wg dokumentu z tego roku - Udórz /B/
- 1365 r Mikołaj i Spytko /zamiana z klasztorami: wsie Udórz,
Kurniów i Mieszkowice na wójtostwo miechowskie/
- poł. XV w Mikołaj Długosz Dembelski h. Wieniawa
- wg Hugona /B/ właścicielem był Jan Długosz z Czernocina
- 1581 r Andrzej Koryciński

XX w do 1945 r - Moes

- obecnie PSR

II. Opis stanu istniejącego

1. Położenie Parku: Park położony jest na południowym skraju wsi Udórz, na zachód od drogi lokalnej łączącej Udórz z szosą Pilica-Zarnowiec. Park od zachodu i północy otoczony jest trzema dużymi stawami, od wschodu ograniczony jest zabudowaniami folwarczymi i podwórzem PSR. Teren sfalowany, opadający dość stromo na zachód i północ.

2. Opis obecnego układu przestrzennego:

Zespół składa się z:

- dworku klasycystycznego XVIII w. zdewastowany zupełnie niekonserwowany, zamieszkały przez pracowników PSR
- parku krajobrazowego
- 3 stawów /1 wypływowy/
- zabudowań folwarcznych /piękny stary lamus/

Układ kompozycyjny mało czytelny, przez dużą ilość nalotu drzew i krzewów /około 30-letniego/.

Park ~~opada~~ opada ku stawom, tworząc całość bardzo ^{malowniczą} widoczną.

Widoczne resztki szpaleru grabowego półkolistego. Zachowane kilka polan widokowych, na których rosną pojedyncze piękne, stare drzewa.

3. Skrócona inwentaryzacja dendrologiczno-fitosocjologiczna

Gatunki występujące to dęby, jesiony, lipy, graby, topole, czarne.

W podszyciu krzewy: Trzmielina, leszczyna, bez czarny.

Wnosi się o uznanie jako pomniki przyrody 5 szt. dębów szypułkowego o pierśnicy 100 cm; Resztki zachowanego szpaleru

grabowego około 80-letniego.

U d ó r z

przybliżony wykaz drzew

! Nr !	! Wyszczególnienie !	! wielkość \varnothing pnia w cm !			
		! do 50 cm !	50 - 90 cm !	90 - 120 cm !	
! 1 !	! Fraxinus excelsior !	! kilka !	! kilkadziesiąt !	! !	
! 2 !	! Carpinus betulus - grab !	! kilkadziesiąt !	! !	! !	
! 3 !	! Tilia cordata - lipa !	! kilkanaście !	! !	! !	1
! 4 !	! Quercus robur - dąb !	! kilkadziesiąt !	! !	! !	5
! 5 !	! Populus nigra - Topola !	! kilka !	! !	! !	
! 6 !	! Larix decidua - modrzew !	! kilka !	! !	! !	

III. Analiza stanu zachowania parku

Stan zdrowotny drzew w 50% zadowalający. Duża ilość drzew uschniętych lub silnie uszkodzonych /połamane wierzchołki, konary, spalone, kora zdarta, / całość skrajnie zaniedbana. Park systematycznie wyniszczany i bezprawnie, szczególnie stare piękne drzewa.

IV. Wnioski dotyczące ochrony w zakresie :

1. Sposobu użytkowania: Park w posiadaniu PGR od 1945 r.

Nie pielęgnowany, drzewostan skrajnie zaniedbany. Widzi się możliwości urządzenia wczasów niedzielnych - wypoczynek

2. Rekonstrukcja: celowa, konieczna.

3. Granicy ochrony konserwatorskiej :

Najbliższy teren parku od południa /pole orne/ zachodu i północy winien być chroniony przed zabudową. Od wschodu /teren folwarku/ niedozwolona wysoka zabudowa .

4. Opracowanie szczegółowych dokumentacji:

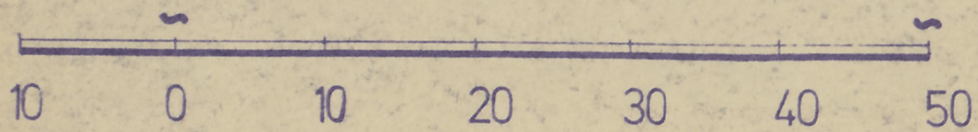
Koniecznością jest zmuszenie aktualnego właściciela parku /PGR/ do zlecenia dokumentacji rekonstrukcji i inwentaryzacji szczegółowej parku wykonanej przez fachowców - projektantów zieleni.

Konieczne oczyszczenie nalotu i pielęgnacja uszkodzonych egzemplarzy.

V. Dokumentacja fotograficzna : w załączeniu

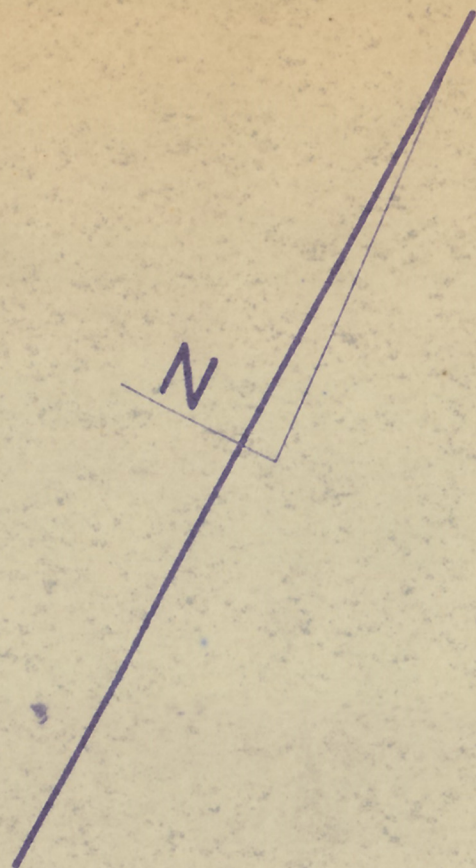
Fotografie wykonano w X 1975

VI. nie nadaje się do wpisania do rejestru z uwagi na całkowitą dewastację, aczkolwiek jest to obiekt godny uwagi

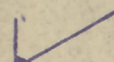

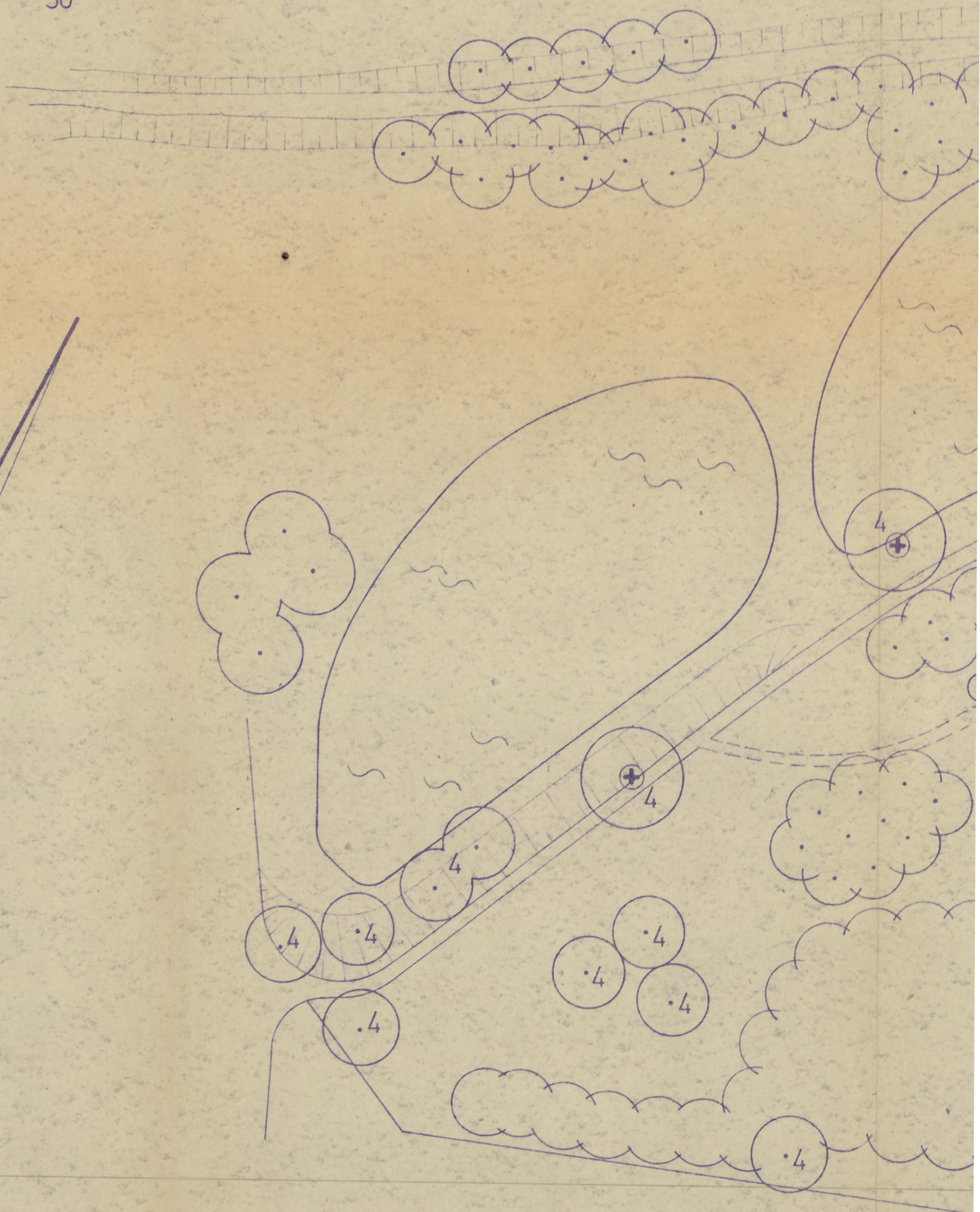
U D Ő R Z

- park podworski -

LEGENDA :

- DRZEWA LIŚCIASTE
- DRZEWA IGLASTE
- OKAZY DRZEW
- PUNKTY ZDJĘĆ FOTOGRAFICZNYCH

Zespół rzeczoznawców S.I.T.O.-WARSZAWA

wykon: mgr inż. B.Michonśka

- " - W.Czerniewski

KRAKÓW XII.75.R.

1

2

3

4

5

6